

MARC 21 - IV
Návěští, kódované údaje,
pole bloku 0XX

Zuzana Hájková

JVK

květen 2009

Témata

- **Návěští**
- **Pole 001, 003 a 005**
- **Kódované údaje 008, 007, 006**

ne ↑

indikátory a podpole, údaje definuje jejich pozice v rámci pole

ano ↓

- **Čísla a kódy 01X-09X**

Návěští 00-05

00-04 Délka záznamu

Generováno

05 Status záznamu

a doplněný záznam

c opravený záznam

d zrušený záznam

n nový záznam

p doplněný prozatímní záznam

-----**nam-a22-----a-4500**

Návěští 06- Typ záznamu

- **a** textový dokument
- **c** hudebnina
- **d** rukopisná hudebnina
- **e** kartografický dokument
- **f** rukopisný kartog.dokument
- **g** projekční médium
  - (*video, film, diapozitiv*)
- **i** nehudební zvuk. záznam
- **j** hudební zvukový záznam
- **k** dvojrozměrná nprojekční grafika
  - (*pohlednice, plakát, foto, obraz*)
- **m** elektronický zdroj
  - (*pouze: SW, počítačová multimédia, systémy online, síťové služby*)
  - převládá-li jiný aspekt -> jiný kód
- **o** souprava, soubor
  - (*soubory studijních materiálů*)
- **p** smíšený dokument
  - (*jednotka tvořená dokumenty dvou a více typů, jiné než „o“ - archivní materiály např.*)
- **r** trojrozměrný předmět a přírodní objekt
- **t** rukopisný textový dokument

Návěští 07- Bibliografická úroveň

- **a** analytická část (monografická)
  - (článek v periodiku, sborníku)
- **b** analytická část (seriálová)
  - (pravidelný sloupek, rubrika v periodiku)
- **c** sbírka
  - (víceprvkový soubor jednotek - u nás se téměř nevyužívá)
- **d** podjednotka
  - (zpravidla část archivní sbírky)
- **i** integrační zdroj
  - (databáze, volné listy, webové zdroje)
- **m** monografie
- **s** seriál

Návěští 08-16

08 Typ kontroly

není specifikován
a archivní dokument

09 Použitá znaková sada

MARC-8
a UCS/Unicode

10 Délka indikátorů (2)

11 Délka označení podpole(2)

12-16 Bázová adresa údajů

-----nam-a2-----a-4500

Návěští 17 – úroveň úplnosti

úplná úroveň

- 1 úplná úroveň, bez dokumentu v ruce
  - 2 méně než úplná úroveň, bez dokumentu v ruce
  - 3 **zkrácený záznam (naše minimální pro SK ČR, tj. bez ověřením autorit)**
  - 4 základní úroveň
  - 5 částečně zpracovaný záznam
  - 7 **minimální úroveň (naše minimální pro SK ČR, tj. s ověřením autorit)**
  - 8 před vydáním dokumentu - CIP
- u není znám
z nelze použít

Návěští 18

18 Forma katalogizačního popisu (z hlediska souladu s ISBD)

jiná než ISBD

a AACR 2

i ISBD

u není znám

-----nam-a22-----a-4500

Návěští 19

19 Propojení s jiným záznamem

nepožaduje se propojení

r požaduje se propojení

- # znamená

- 1) žádné propojovací pole není přítomno (76X-78X)

- 2) každé propojovací pole v záznamu obsahuje základní identifikaci propojení nebo související poznámku k propojení (580)

- 3) propojovací pole je přítomno, poznámka není
potřebná

Návěští 20-23

20-23 Mapa adresáře

- 20 Počet znaků délky pole (4)
- 21 Délka počáteční znakové pozice (5)
- 22 Délka implementačně definované části (0)
- 23 **Není definován (0)**

-----nam-a22-----a-4500

Příklady

- -----nam-a22-----a-4500

nový záznam pro tištěnou monografii, sada
Unicode

- -----cas-a22-----a-4500

opravený záznam pro tištěný časopis

- -----cem-a22-----a-4500

opravený záznam pro tištěnou mapu

Kontrolní pole 001-005

- **001** Kontrolní číslo - generováno (libovolný tvar) **Př. jvk00123456**
- **003** Identifikátor kontrolního čísla
  - označení katalogizační agentury, jejíž kontrolní číslo je uvedeno v 001; přidělováno je americkou centrálou; 003 odpovídá 001

<http://www.loc.gov/marc/organizations/orgshome.html#requests> CZ-PrNK, CZ-CbJVK

- **005** Datum posledního zpracování – generováno RRRRMMDDHHMMSS.S
- **Př. 19940223151047.0** 23. 2.1994, 15:10:47

Kontrolní pole 006-007

006 – další charakteristiky dokumentu, zapisuje se tehdy, pokud vlastnosti popisné jednotky odpovídají více druhům dokumentům – mapa jako seriál, mapa na CD-ROM ...

007 – fyzický popis – u knih a seriálů - specifikace pro tištěný či rukopisy text (i Braille)

007 ta   **007tc** (text v normálním písmu, text v Braillově písmu)

008

- neopakovatelné pole
- nemá žádné indikátory a podpole,
- údaje definuje jejich pozice v rámci pole v závislosti na typu dokumentu

008

- 008 - 39 pozic
- neopakovatelné pole
- pro CASLIN - povinné u všech druhů dokumentů: 00-10, 15-17, 35-37, 38
- pozice: 00-17, 35-39 - shodné pro všechny druhy dokumentů
- pozice: 18-34 - jednotlivě definované pro různé druhy dokumentů

008 – pozice 00-06

- 00-05 Datum uložení do souboru RRMDD, neměnné, generováno
- 06 Typ data/Publikační status
  - c průběžně vydávaný pokračující zdroj
  - d pokračující zdroje s ukončeným vydáváním
  - m složená data – u vícedílných pop. jednotek
  - n neznámá data*
  - p datum distribuce/zveřejnění/vydání a datum produkce/nahrávky, pokud jsou odlišná*

008 – pozice 07-014

q nejisté datum

s jedno známé/pravděpodobné datum

t datum vydání a datum copyrightu

07-10 Datum 1

11-14 Datum 2

Příklady pozice 06-14

Příklady

008 090120s2009

008 090120s200u

008 090510q17501800

008 090510m20002005

008 990929c19999999

008 090510d19501980

Pozice 15-17

- **15-17** Místo vydání, produkce nebo realizace
- uvádí se kódy na úrovni zemí
- Kódovník MARC21
- Více míst vydání – 044

- 008   090120**s**2009----**xr**-

Pozice 35-37

- 35-37 Jazyk
- u textových dokumentů (tj. knih a pokračujících zdrojů) jazyk hlavního díla/děl obsažených v publikaci, vyjma předmluvy, úvodu
- Kódovník MARC21
- Pokud je více jazyků – 041
- 008   090120s2009----xr-   cze

Pozice 38

Modifikace záznamu

(u nelatinkových písem atd.)

- *d vynechán podrobný rozpis*
- *o plně v latince/tisk lístků v latince*
- *r plně v latince/tisk lístků v nelatinkovém písmu*
- *s zkrácený*
- *x vynechané znaky*

008 – pozice 18-34 KNIHY

18-34 Knihy

18-21 Ilustrace

22 Uživatelské určení

*(dospělí, kategorie dětí, specialisté
(disertace, sborníky z konferencí)..*

008 – pozice 18-34 KNIHY

23 *Forma popisné jednotky*

žádný z uvedených

a mikrofilm

b mikrofiš

c mikrokarta

d zvětšené písmo

f braille

24-27 *Povaha obsahu*

(bibliografie, slovníky, adresáře, encyklopedie ...)

28 *Vládní publikace*

29 *Publikace z konference*

30 *Jubilejní sborník 01*

31 *Rejstřík 01*

32 *Nedefinován*

33 *Literární forma (beletrie, romány, dramata, dopisy, projevy)*

34 *Biografie*

080915s2009   x r a   e f   001 0 cze -

008 – pozice 18-34

Pokračující zdroje

18 - Periodicita

neurčitelná periodicita

a ročně

b jednou za dva měsíce

c dvakrát týdně

d denně

e jednou za dva týdny

f pololetně

g jednou za dva roky

h jednou za tři roky

i třikrát týdně

k průběžně aktualizován

m měsíčně

q čtvrtletně

s dvakrát měsíčně

t třikrát ročně

u není znám

w týdně

z jiný

| kód se neuvádí

008 – pozice 18-34

Pokračující zdroje

19 - Pravidelnost

- **n** normalizovaně nepravidelný
- **r** pravidelně
- **u** není znám
- **x** nepravidelně
- *| kód se neuvádí*

008 – pozice 18-34

Pokračující zdroje

- *20 Středisko ISSN*
- *21 Typ pokračujícího zdroje*
- *22 Forma původní popis. jednotky*
- *23 Forma popisné jednotky*

008 – pozice 18-34

Pokračující zdroje

24 *Povaha celého díla*

25-27 *Povaha obsahu*

28 *Vládní publikace*

29 *Publikace z konference*

30-32 *Nedefinován*

33 *Původní abeceda nebo písmo názvu*

34 *Konvence tvorby záznamu*

008 040616c19929999xr-mr|||-|||||||cze--

008 – pozice 18-34 Jednotlivé typy dokumentů

- **Počítačové soubory/Elektronické zdroje**
- *18-21 Nedefinován*
- *22 Uživatelské určení*
- *23-25 Nedefinován*
- *26 Typ počítačového souboru*
- *27 Nedefinován*
- *28 Vládní publikace*
- *29-34 Nedefinován*

008 050819c2002----xr-|||||||||||||||cze-d

02x-09x

Identifikační čísla a kódy

- 020 Mezinárodní standardní číslo knihy
- 022 Mezinárodní standardní číslo seriálu
- 024 Jiná standardní čísla
- 040 Zdroj katalogizace
- 041 Kód jazyka
- 044 Kód země vydání

020 Mezinárodní standardní číslo knihy (O)

První indikátor

Nedefinován

Druhý indikátor

Nedefinován

Podpole

\$a Mezinárodní standardní číslo knihy (NO)

\$c Dostupnost (NO)

\$z Zrušené/chybné číslo (O)

020 \$a80-5678-901-2

020 \$a0-58789-562-3 (sv. 1) :\$cKč 45

020 \$a0-58249-572-1 (lkar ; brož.)

**Zápis pomlček je schválenou odchylkou od specifikace
MARC 21**

10- a 13timístná čísla ISBN

Od r. 2007 jsou platná pouze 13timístná ISBN

022 Mezinárodní standardní číslo seriálu (O)

První indikátor

Úroveň mezinárodního významu

Nespecifikovaná úroveň

0 Seriál mezinárodního významu

1 Seriál není významný na mezinárodní úrovni

Druhý indikátor # nedefinován

Podpole

\$a Mezinárodní standardní číslo seriálu (NO)

\$y Nesprávné ISSN (O)

\$z Zrušené ISSN (O)

Příklad:

022 \$a0420-6548\$y0215-3476

024 Jiná standardní čísla (0)

První indikátor - Typ standardního čísla či kódu

Nedefinován

0 Mez. standardní kód záznamu (ISRC)

1 Univerzální kód produktu (UPC)

2 **Mez. standardní číslo hudebniny (ISMN)**

3 Mezinárodní číslo EAN

4 Identif. seriálové jednotky a příspěvku(SICI)

5 Zdroj specifikován v podpoli \$2

6 Nespecifikovaný typ standardního čísla či kódu

7 **Druhý indikátor**

Indikátor rozdílnosti

Není informace 0 **Bez rozdílu** 1 **Rozdíly**

024

Podpole

\$a Standardní číslo nebo kód (NO)

\$2 Zdroj čísla nebo kódu (NO)

\$c Dostupnost (NO)

**\$z Zrušené/neplatné standardní číslo
nebo kód (O)**

024 2 \$aM-5-71-00051-1 (vč. pomlček)

040 Zdroj katalogizace (NO)

První indikátor

Nedefinován

Druhý indikátor

Nedefinován

Podpole

\$a Agentura zajišťující původní katalogizaci (NO)

\$b Jazyk katalogizace (NO)

\$c Agentura převádějící záznam do strojem čitelné podoby (NO)

\$d Agentura, která záznam modifikovala (O)

\$e Použitá pravidla popisu (NO) jiná než AACR2, jinak se nezapisuje

040 \$aABA001**\$b**cze**\$d**BOA001

041 Kód jazyka (O)

První indikátor

Indikátor překladu

- 0 Popisná jednotka není/neobsahuje překlad
- 1 Popisná jednotka je nebo obsahuje překlad

Druhý indikátor

Kódovník jazyků MARC

**# Hodnota kódů jazyků je převzata
z kódovníku MARC**

- 7 Zdroj kódů je uveden v podpoli \$2

041 - podpole

- \$a** Kód jazyka textu, zvukové stopy
- \$b** Kód jazyka resumé, abstraktu, přepsaného názvu či podnázvu
- \$d** Kód jazyka zpívaného nebo mluveného slova
- \$e** Kód jazyka libreta
- \$f** Kód jazyka stránky či stránek obsahu
- \$g** Kód jazyka doprovod. textu jiného než libreta
- \$h** Kód jazyka originálu nebo předlohy pro překlad

041 - příklady

0410 \$aeng\$ager\$afre\$aspa

0411 \$apol\$acze\$heng

Babička

008/35-37 cze

041 nevyplňuje se

český překlad Hamleta

008/35-37 cze

041 1# \$acze\$heng

041

v případě, že popisná jednotka obsahuje dílo v originálu i jeho překlad,

- zapisují se kódy jazyka překladu a originálu do podpolí \$a, kód jazyka originálu se zapisuje i do podpole \$h
- **008/35-37 eng**
- **041 1# \$aeng\$agrc\$hgrc**
- *[popisná jednotka obsahuje text řeckého originálu a anglický překlad]*

044 Kód země vydání/výroby

První indikátor

Nedefinován

Druhý indikátor

Nedefinován

Podpole

\$a Kód země entity vydání/výroby dokumentu (O)

\$b Kód lokální subentity (O)

\$c ISO kód subentity (O)

\$2 Zdroj kódu lokální subentity (O)

044

dokument byl vydán či vyroben ve více než
jedné zemi

008/15-17 it

044 ## \$ait\$ufr\$asp

*[zeměmi vydání jsou Itálie, Francie a
Španělsko]*

Přílohy

X. Kódy zemí - xr, it, fr, xxk, xxu

Y. Kódy jazyků – cze, ita, fre, eng

Z. Kódy rolí – aut, art, edt